

ALĖJA - 3

KĄ REIŠKIA VĖL BŪTI PIRMOKU?

- Nauji žmonės ir nauji sunkumai. Panelės nužiūrinėja skersai išilgai nuo galvos iki kojų. Vyresnieji vadina pirmokėlėmis, lyg čia būtų blogas dalykas. Mokytojai su tavim elgiasi kaip su suaugusiu. O tokius dalykus sunku perprasti.
- Jaučiuosi labai mažytė. Žmonės čia vyresni ir atrodo žinantys savo siekius, vaikšto pasitempę, nieko nebijantys. Kol kas jaučiuosi gerai tik tarp savo draugų. Keista, bet čia nebesipatikiu savimi. To nenoriu, bet nežinau, kaip tai pakeisti.
- Per tuos kelis mėnesius ėmiau pamilti šią mokyklą dėl daug priežasčių, bet svarbiausia, kad mokytojai ir mokiniai visada bando padėti ir išklausti. Tai man būti pirmoku reiškia būti mylimam ir labai gerbiamam.
- Jaučiuosi subrendusi.
- Gimnazijoje iškart pasijutau laukiama. Dauguma žmonių labai tolerantiški ir geri. Be abejo, mokytis čia sunku, bet todėl ir pasirinkau šią mokyklą, kad įgaučiau daugiau žinių.
- Vydūniečiai atrodo tokie suaugę. Visi draugiški, paslaugūs. Pasijutau kaip namie.
- Žymiai daugiau informacijos, taisyklių, namų darbų, kitaip tariant, streso. Pirmas savaites buvo smagu, o dabar bandau neišprotėti nuo streso, galvos skausmo, laiko trūkumo.
- Maniau, kad atėjus bus nuobodu, visi tik mokinsis, nebus su kuo nė pašnekėti. Bet, pasirodo, mokytojai labai geri, klasiokai – dar geresni, draugiški. Todėl esu laimingas būdamas *Vydūne* ir, keista, savo noru einu į mokyklą.
- Man reikėtų nueiti į konsultacijas, bet nežinau, kodėl nenuueinu. (*Dalijasi 1s klasės gimnazistai*)

O ABITURIENTU?

- Tai reiškia vėluoti į pamokas, važinėti mašina, verkėti prieš egzaminus, susitaikyti su situacija, kad nežinai, kokia ateitis tavęs laukia. Tai būseną, kai kenti iki paskutinio kraujo lašo ir bet kuriuo momentu norėtum mesti mokslus.
- Nepaisant kasdien girdimo žodžio „egzaminai“ gyvenimas eina įprasta vaga: draugai, mokykla, nėra pinigų.
- Didėja adrenalino kiekis – dėl kankinančio nerimo ir noro dar nuveikti kažką įsimintina ir juokinga.
- Mokytis nesinori, dažniausiai tik tūsintis.
- Nuolatinis spaudimas. Tėvų, mokytojų, savęs pačios.
- Sakoma: kaip pasiklosi, taip išmiegosi. Derėtų nepamiršti, kad pasikloti bus galima ir dar kartą, jei dabar nepavyks gerai išsimiegoti.
- Miego trūkumas, į dieną netelpančios veiklos antplūdis, nesiliaujantis nerimas, sklindantis iš artėjančių egzaminų ir paieškos, kuo norėtum tapti...
- Laikas pasirinkti gyvenimo kelią? Negalvoju per daug. Gal pataikysiu į gerą sritį, o jeigu ne, visada bus galimybė dingti į užsienį.
- Kiekvieną dieną grįžus iš mokyklos norisi tiesiog atsigulti į lovą ir nieko nedaryti. Tačiau sėdi prie stalo ir dirbi, kol jaunesnis brolis ar sesė žaidžia ar žiūri filmą.
- Jaučiuosi, lyg lipčiau į kalną. Kuo aukščiau, tuo šlaitas statėja. Kalno viršūnėje – saldus vaisius. Tą viršūnę pasiekti sunku, bet nėra neįmanoma. Mano, kaip abituriento, tikslas – pasiekti viršūnę.
- Būdami gimnazijos pensininkais galime nuolatos bambėti, kad pirmokai nemoka vaikščioti koridoriais ar grūdasi prie spintelių mūsų nepraleisdami.
- Kol kas dar ne egzaminų metas, negalvoju apie juos. Labiau apie šimtadienį ir paskutinį skambutį.
- Kai buvau mažas, mama visada sakydavo, kad sulaukęs pilnametystės galėsiu daryti, ką noriu. Kai esu pilnametis, mama sako, kad galėsiu daryti, ką noriu, kai nebegyvensiu su tėvais...
- Tai begalinis skubėjimas, pykčiai su aplinkiniais ir galvos skausmai, nes nuolat jautiesi išsekęs. Abitūra yra kaip monstras, išsiurbiantis viską: laisvą laiką, nervus ir energiją.
- Abiturientas jautrus žmogus. Jis daug mokosi, stengiasi, kad jo pastangos būtų įvertintos, nenori nuvilti tėvų ir mokytojų lūkesčių.
- Šiandien būti abiturientu didelis iššūkis. Sistema sena, kaustanti visais įmanomais būdais, jokios kūrybos nėra. Egzaminai sunkūs, visiškai nereikalingi. O kad gąsdina, kad šneka visi: neišlaikysit, mokytis reikia. Viso to š... jau ir taip per daug. Dar stebisi, kad rezultatai blogi. Programas keiskit, durniai! (*Skaitėte 4t klasės pastebėjimus*).

VARIACIJOS „PRAVAŽIAVIMO“ IR TEISIŲ TEMOMIS

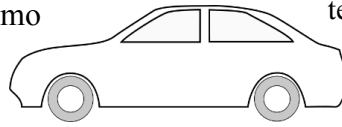
I

Šiandien vėl „pravažiavimas“. Jau po penkiolikos minučių pastebiu, kad vairavimo instruktorius papildė savo grojaraštį – jame jau viena daina daugiau, o tai reiškia, kad jų dabar maždaug penkios.

Lengva nuspėti, kad šios dainos gros iki pat vairavimo pamokos pabaigos. Bet yra ir privalumų – bus galima išmokti jų žodžius.

Gerai, kad bent vairuodamas galiu pamiršti tą muziką, tačiau tai tenka daryti retai: be manęs ir instruktoriaus, mašinoje sėdi dar du žmonės, todėl visada reikia laukti savo eilės vairuoti. O laukti nelabai patogiu – matyt, šio automobilio inžinieriai nepagalvojo apie vairavimo instruktorių, kuris mėgsta atsistumti sėdynę atgal.

Grojaraštis vėl prasideda iš naujo. Būtų visai neblogai, jei apsireikštų Dievas ir panaudotų savo galią įrašyti bent kelias naujas dainas. Na, bet visi geri dalykai reikalauja kančių. O manęs laukia teisės...

II

Aš, aštuoniolikmetis, nieko šiemet nenuveikiau, be teisių išsilaikymo, žinoma. Atsiradus vairuotojo teisėms, kiekvienos dienos vakare važiuojama.

Atrodo, visą vaikystę lauki aštuoniolikos metų kaip kokios ribos, kai gyvenimas turėtų kardinaliai pasikeisti, bet niekas nesikeičia, viskas tas pats. (Galbūt savaitgaliai tapo labiau vertinami, kai tėvai jau nebesirūpina naktiniu gyvenimu).

Kasdien vis ta pati džiuginanti rutina. Dieną pramiegi, vakare sėdi į mašiną, važiuoji į degalinę, įsipili kuro už tuos didžius dešimt eurų ir pasiimi prabangios kavos už porą eurų. Tada leki pas draugus, atsistoji kurioje nors aikštelėje ir geri savo prabangią kavą. Kitą dieną vėl taip pat, ir mes visada esame labai užimti.

Šilutėje randame labai daug veiklos, kultūrinamės aikštelėse, sekame pravažiuojančius. Jeigu norime kažko daugiau nei Šilutės siūlomi ypatingi laisvalaikio praleidimo būdai, važiuojame į Klaipėdą. Šis miestas turi daugiau aikštelių.

PADĖKITE IŠTVERTI METAMORFOZĘ!

Augdami žmonės visada turi peržengti paauglystės etapą. Turbūt visiems augant iškyla įvairiausių problemų, tik vieni jas priima ir sprendžia lengvai, o kiti sunkiai.

Virstant iš vaiko suaugusiu žmogumi būna labai sunku. Visos susikaupusios emocijos, jausmai tiesiog veržiasi, o tu stengiesi tai nusišluoti, bet, jei kartais jų nesuvaldai, pratrūksti: verki, šauki, juokiesi iki sąmonės netekimo. Didžioji dalis paauglių tikrai yra nors kelis kartus patekę į situaciją, kai nežino, ką daryti, kai galvoje tiek minčių ir visi iš jo ar jos tikisi gero elgesio, gražių manierų, protingų atsakymų ir daug įvairių dalykų, kurie parodytų, kad čia nebe vaikas, o suaugęs žmogus.

Tai ką daryti, jeigu tu dar nenori tapti suaugusiuoju, jeigu nori gyventi kaip vaikas, kuris tik žaidžia, džiaugiasi gyvenimu, negalvoja apie namų darbus, ateitį, gyvenimo sunkumus. Kaip vaikui iki pilnos laimės užtenka saldainio ar žaislo, mums tereikia poilsio.

Įžengęs į gimnaziją vis dar negali patikėti, kad jau tiek mažai beliko iki savarankiško gyvenimo: nuosavų namų, darbo, šeimos, laisvės nuo tėvų. Atrodo, atėjau ten, kur nuo pirmos klasės svajojau mokytis, ir štai aš čia, bet darosi ne linksma, o baugu. Pavyzdžiui, praleidi tik savaitę ar dvi ir jau turi šešis neatsiskaitytus testus, krūvas namų darbų ir naujų temų iš kiekvieno dalyko. O dar juk įvairūs konkursai, olimpiados, renginiai, būreliai, ir kiekvienas mokytojas tikisi, kad viską atliksi ir atsiskaitysi per savaitę, lyg nežinotų, kad mokinio laukia dar dešimt kitų dalykų, kuriuos taip pat reikia išmokti. Juk mes irgi žmonės, kuriems reikia poilsio, nes kitaip galime pradėti stresuoti, depresuoti, o tai duoda tik liūdnas pasekmes.

Paauglystės laikas labai sunkus, bet jį mums padeda ištvirti draugai ar mintys ir svajonės apie gyvenimą po mokslo.

Pirmokė

Gabija Grimailaitė, 3k klasės gimnazistė, rajono Jaunųjų filologų konkurso dalyvė

* * *

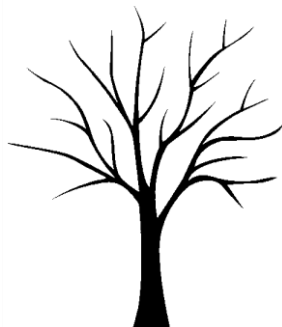
Vėjas, gaudžiantis tarp šakų,
 Jau nurimo,
 Bet ar tai svarbu,
 Kai tave jau pamiršo.

Pasilikę medžiai
 Kaip paprasti žodžiai
 Tyliai tyliai mane nuramins...

* * *

Aš moku šypsotis,
 Tačiau
 Man kaukė jau laikas matuotis
 Ir išmokus žodžius vėl pakartoti.

Aš moku juoktis,
 Tačiau ne čia, ne tada,
 Kai išėjai ir palikai mane.

* * *

Ar girdi,
 Kaip vėjas šlama medžių lapuose,
 Kaip tava oda paliečia saulės spindulius šiltus,
 Kaip mėnuo leidžias vos pakilus saulei,
 Kaip paukščiai skrenda į šiltus kraštus?

Ar matai,
 Kaip rasos lašeliai nyksta,
 Kaip sniegas tirpsta po šiltos dienos,
 Kaip sapnas atminty pradingsta,
 Kaip tyliai aušta rytas po nakties giedros?

Ar užuodi
 Švelnų oro kvapą,
 Sudrumstą debesį po sunkaus lietaus...
 Tiesą, paslėptą už melo?..

Repuoja (?) antrokas

* * *

Blizgi išorė,
 Merdintis vidus,
 Man įdomu –
 Kada gi jis pabus?
 Nebūki išdidus,
 Jei nėra dėl ko.
 Net neturi Tu dėt ant ko,
 Tai kodėl turėtum slėpt dėl to.
 Dėl ko?

* * *

Ir šis tunelis, atrodo, nesibaigs –
 7.30 žadintuvas vėl pakels.
 Ne dėl mokyklos liūdna,
 O dėl sistemos,
 Pusė mokinių – gražios problemos.
 Visokios teoremos, bet nesupranta,
 Kad užtektų išprusimui paskaityti
 Nors po maldą.

Emilija Skrodenytė, 4t klasės gimnazistė

REFLEKSIJA

Sėdžiu prie stalo ir poilsio pertraukėlę mąstau apie tai, kaip šiandien praėjo mano diena. Rikiuoju mintis, lyg sudėliuoju į stalčius, kad reikiamu momentu galėčiau jas pasiimti.

Mąstau apie tai, ar tinkamai šiandien sugebėjau apsimesti tuo, kuo nesu. Juk tai būtina, nes kitaip – kas sugebės mane atsiminti.

Svarstau, ar mano ištarti žodžiai paglostė kito savimeilę, ar sakiau tai, ką kitiems norėjosi išgirsti. Vis nerimauju: gal per mažai tų žodžių pasakytų?

Taip ir gyvenam: nuo vieno populiaraus prekės ženklo prie kito, nuo vienos populiarios idėjos – prie kitos. Nieko čia nepadarysi – reikia būti vienodiems.

Klausite, kam? Aš atsakau: tam, kad nebūtume laimingi.

TREČIOKAI MAŽVYDO PRAKALBOS PAUNKSMĖJE

Rokas Ratkevičius, Dovydas Macijauskas, 3t

Gyvenimas

Gyviai ir gyvės, imkit mane ir gyvenkit,
Ir tatai gyvendami pergyvenkit.
Maloniai ir su džiaugsmu gyvenimą priimkit,
Visa širdžia tą duotybę mylėkit,
Dieną ir naktį prieg savęs gyvenimą turėkit
Ir niekad ano nuog savęs neatmeskit,
Nes toksai visad turės kleidėti
Ir amžinose tamsybėse sėdėti.
O jei kuris tą gyvenimą atmest nuspręs,
Tai kan mums daryti –
Jugi gyvenimas yra gyvenimas.

Rimantė Kazlauskaitė, Odeta Lešinskaitė, 3t

Byla mokytojų

Neduokite mums daug namų darbų –
Be viso to mes turime ką veikti.
Vakarais mes norime ramiai ilsėtis,
Tiktai per pamokas rimtai mokintis.
Galvojat, mokiniu būt lengva?
Tai jau tikrai sunku,
Nes NIEKAS nelenda į galvą.
Reikėtų būti optimistėms ir sakyt „Man įdomu“,
Bet, patikėkit, sėdėti pamokoj labai jau nuobodu.
Mieliau gulėčiau lovoj visą dieną
Ir kokią knygą perskaityčiau vieną.
O jei ir knygos netilptų į galvą,
Tai nueičiau pasivaikščioti į gamtą.
Tada galbūt botanika rimtai susidomėčiau?..
Gal netgi kokio meno mūza pasikviestų?..

PRISIMINIMAI APIE TIKRUS DRAUGUS

Prisimenu, kai pradinėje mokykloje iš matematikos gavau keturis, iškart pamaniau, kad tėvai mane nudės. Taigi per ilgą pertrauką mes padarėme laidotuves. Draugai priskynė man gėlių ir žolių puokštelių, o paskui jas paleido vėjui švelniai nupūsti. Tai buvo taip dramatiška, kad aš net pradėjau verkti.

Ramunė Pažereckaitė, 2k

PIRMOKŲ ATRADIMO DŽIAUGSMAI

- Bandelės su karamele. Jos dažniausiai būna dar šiltos. Su saldžia karamele ir traškia plutele.
- Nebuvo arba nepamenu, nes mokykla sukiša į galvą tiek nereikalingos informacijos, kad atmintis suprastėjo.
- Pradinėje mokykloje – kai išmokau rašyti.
- Įžengiau į mokyklą išsigandusi. O tada atėjau į lietuvių, fiziką, anglų, rusų, geografiją, biologiją ir supratau, kad mokytojai čia geri, todėl reikės tik gerai mokytis.
- Kai per biologijos pamoką pasisekė mikroskopu rasti ląstelę – ji buvo pasislėpusi kompiutėje.▪ Kai už rašinį gavau 9. Tai buvo labai džiugu, nes mano mokslai krito, ir matyti tokį pažymį buvo tikra laimė.
- Chemijos pamokoje, kai supratau, kaip spręsti uždavinius, ir išsprendžiau teisingai.
- Per fiziką, kai supratau ir atradau formules, nes tada galėjau išspręsti uždavinį.
- Rusų kalbos pamoka, kai pagaliau supratau, ką šneka.
- Kai anglų kalbos pamokoje supratau aiškinamą temą, nes šis dalykas man sunkiai sekasi.
- Man visada džiaugsmas, kai atsakau gerai, atsiranda paskatinimas.

Maketavo Austėja Bendikaitė ir Monika Montvidaitė, 1s klasės gimnazistės
Talkino Dovydas Macijauskas, 3t